

Un port i 40 quilòmetres de canals

El port d'Empuriabrava **és un dels principals centres nàutics de la costa mediterrània** i aquest any celebra el 40è aniversari. A més del port, el municipi compta amb aigües interiors, on **dos canals centrals i dos de secundaris organitzen la urbanització-marina.**

PER JAVIER ORTEGA FIGUEIRAL
FOTOS DE JOSEP TOMÀS

La història d'aquest port s'inicia, curiosament, des de l'aire. Als primers anys 60, diversos aviadors francesos creuaven sovint els Pirineus per fer turisme aeri a diverses àrees de la Península. De vegades volava amb ells **Fernando Vilallonga**, home de negocis gironí, que juntament amb alguns dels pilots es va enamorar de la zona dels aiguamolls fins al punt d'interessar-se a adquirir els terrenys i desenvolupar la zona construint un aeròdrom.

Bona part dels terrenys on es troba l'actual urbanització eren propietat del marquès de Sant Mori, també aficionat a l'esport aeri que disposava d'una petita pista d'aterratge prop del seu castell al poble homònim al seu títol. El marquès va veure amb molts bons ulls que als aiguamolls s'hi construís un aeroclub internacional. El 1963, Vilallonga va afegir el patrici gironí **Miquel Arpa** al seu projecte i van comprar els terrenys situats entre els rius Salins, Muga, la carretera de Figueres a Roses i la franja marítima del rectangle format per aquestes coordenades. Les obres van començar de manera provisional dos anys després, i amb permisos definitius el 1967, quan es va aprovar el pla de la primera fase constructiva. El lapse de temps que havia passat entre l'idea primigènia i la concreció dels plans va afegir un component que era pràcticament obvi: el desenvolupament de la navegació de lleure, però en comptes de fer un port esportiu convencional, la innovació se centraria a poder desenvolupar una marina residencial, com les que ja existien a l'estat de Floridao als Estats Units.

Les feines per l'adequació de l'aeròdrom, que al llarg de 5 anys va ser la concorreguda seu de l'aeroclub de Girona –Vilallonga va ser el seu primer president– va coincidir amb les obres d'obertura de canals, nous vials, un port interior i cases de tot tipus, mentre es va fer en l'àmbit internacional una gran campanya de promoció comercial als mercats alemany i francès, així com al Benelux. Els ciutadans d'aquests països van ser els compradors majoritaris dels nous habitatges, atrets per la possibilitat de poder tenir el vaixell a la porta de casa o poder arribar des del seu origen volant fins a la pista de vol privada de la urbanització. La segona fase d'obres per engrandir la zona i els seus canals navegables es va iniciar el 1975, i en aquest cas, la promoció es va adreçar més al mercat nacional. Anys després, quan pràcticament s'havia arribat a la màxima expansió, la situació de manteniment de totes les infrastructures era massa responsabilitat per a una societat que no passava pel seu millor moment i es va negociar el traspàs de la marina a l'Ajuntament, fet efectiu el 1980, any des del qual Castelló es va fer responsable de les més de 500 hectàrees d'Empuriabrava. Segons els seus promotors, aquesta és la marina residencial més gran del món i aquest 2007 es commemora el seu 40 aniversari.

El port

En aquesta urbanització-marina la navegació interior s'organitza en dos canals centrals i dos canals secundaris. La comunicació de la marina amb el mar es realitza a través de la bocana situada al nord de la urbanització, entre les platges de la Rubina al sud i d'Empuriabrava al nord. Com totes les instal·lacions marítimes gironines, la tutela d'aquestes resta en mans de la Direcció General de Ports, Aeroports i Costes, encarregada d'atorgar les concessions portuàries que, en aquest cas recau en l'empresa Catmoll/Port Empuriabrava S.A.

La protecció de les aigües interiors s'aconsegueix amb un dic i un contradic que s'endinsen al mar uns 30 metres, on es troba la bocana que té un calat de tres metres. Els dos canals centrals compten amb un calat mitjà de 2,2 metres i estan restringits per a les embarcacions sense arboradura –pals–. A partir d'aquests, més de 20 canals secundaris donen accés als diferents apartaments, cadascun amb els seus amarradors i amb preses d'aigua i electricitat, configurant una xarxa de més de 40 quilòmetres de canals navegables. La capacitat total de la marina és de 4.592 embarcacions, d'una llargària màxima de 25 metres.

Segons els seus gestors, en trobar-se al bell mig de la badia de Roses, el port està situat al cor d'una zona ideal per a la navegació a vela, on es porten a terme durant tot l'any nombroses regates de creuer i vela lleugera. El port d'Empuriabrava és també un important centre de pesca d'alçada, localitzat en unes de les més importants zones del món pel que fa a la pesca de la tonyina gegant.

El port compta amb una escola de vela i submarinisme i amb un club social amb esquaix, sauna, gimnàs, piscina i jacuzzi. Tot això es troba a la base de la famosa torre de control del port, símbol de la instal·lació i actualment gran mirador des del qual es por veure pràcticament tot l'Empordà, i alhora és un punt de referència fonamental per a les embarcacions que arriben. Al costat del mirador hi ha 30 locals comercials de tot tipus, servei mèdic i oficina de correus, que serveixen a una població fixa de 5.000 habitants, que en períodes estiuencs arriben a multiplicar-se fins als 80.000. Per als usuaris de la zona nàutica, la setmana passada es va inaugurar l'oficina d'atenció a l'usuari, resultant de l'acord pres entre el consistori del municipi altempordanès i la concessionària, Port Ampuriabrava SA. Aquesta iniciativa va sorgir de cara a tenir cura, millorar i reforçar els canals navegables, els ports, els espigons i els murs que conformen aquest espai de la marina. A més, el passat 9 d'agost l'Ajuntament de Castelló d'Empúries va procedir a la signatura del conveni marc juntament amb els responsables de l'empresa que vetllarà pel manteniment i la millora de la marina residencial.

Tornant a l'aspecte marítim, hi ha dues àrees d'avarada amb serveis de reparació i manteniment d'embarcacions i es disposa de magatzems i coberts. Els medis de treta i varada consisteixen en una rampa, una grua i un pòrtic elevador. També hi ha unes drassanes i empreses que ofereixen serveis de reparació i venda d'embarcacions. Precisament, una de les fires més importants d'Espanya en venda d'embarcacions –l'anomenada fira del vaixell d'ocasió- arribarà l'any vinent, coincidint amb la pasqua, a la seva 20a edició, on participen més de 40 empreses, totes les locals i moltes de la resta d'Espanya i França. Entre les locals es troben també aquelles que ofereixen serveis tot l'any, que aprofiten l'escenari comercial per donar-se a conèixer entre els visitants. Entre elles hi ha les que organitzen excursions en velers fins al cap de Creus o les illes Medes, el Club Golfus de vela, les sis empreses de lloguer de motos d'aigua, les escoles de *wind* i *kite surf* o els tres centres d'immersió.

En definitiva, Empuriabrava és un dels grans centres nàutics de la Mediterrània, i precisament en l'any del seu 40 aniversari sembla estar tornant a una etapa d'excel·lència per terra, mar i fins i tot per aire, perquè enlloc d'Europa es fa tanta activitat de paracaigudisme com aquí, un indret absolutament privilegiat. ■